

Nærings- og fiskeridepartementet

31. oktober 2019

Ref.: 414680/30623/

Saksansvarlig advokat: Tor Erik Heggøy

HØRINGSUTTALELSE VEDRØRENDE FORSLAG OM OPPHEVELSE AV BRUKTHANDELSLOVEN

1 INNLEDNING

På vegne av Auksjonen.no AS ("**Auksjonen**") inngis med dette høringsuttalelse til forslag om opphevelse av lov 22. desember 1999 nr. 105 om handelsverksemd med brukte og kasserte ting ("**brukthandelsloven**"). Høringssvaret inngis etter fristen, og dette er avklart med departementet.

Auksjonen driver et nettsted for salg av brukte kapitalvarer. Auksjoner er ikke selger av varene, men tilbyr en møteplass for selger og kjøper på nett. Konseptet er ikke så ulikt finn.no, men Auksjonen er mer involvert i selve salgsprosessen og gjennomfører salgene etter fullmakt fra selger. Pris på varene fastsettes ved nettauksjon.

I korte trekk er Auksjonens syn at brukthandelsloven bør videreføres, men at loven bør revideres, moderniseres og tilpasses de kontrollmulighetene dagens teknologi og moderne omsetningskanaler gir. Det stilles dessuten spørsmål ved om lovens formål fullt ut ivaretas når loven kun omfatter brukthandlere og ikke markedsplasser. Det nevnes også at etter gjeldende brukthandelslov kan politiet foreta undersøkelser uten et kvalifisert mistankekrav i en konkret sak. Vi er uenige i at straffeprosesslovens tvangsmidler er tilstrekkelig alene, da disse vil gi politiet mindre mulighet til å forebygge og avverge kriminalitet i brukthandelnæringen.

2 REVISJON OG MODERNISERING AV HVORDAN LOVENS FORMÅL IVARETAS

2.1 Lovens formål og lovens fysiske system

Lovens formål er "*å forebygge omsetning av stolne eller ulovleg mottekne gjenstandar og å lette politiets arbeid med å oppspore slike gjenstandar*". Loven med forskrifter er utformet med utgangspunkt i at handel skjer i en fysisk butikk. Det kreves blant annet at hver enkelt salgsgjenstand skal overleveres fysisk til den som forestår salgsprosessen. Salgsgjenstander skal også oppbevares på et sted forhåndsgodkjent av politiet i 14 dager før videresalg. Dette for å kunne identifisere og gjenfinne gjenstandene.

Dette fysiske systemet er ikke tilpasset de kontrollmulighetene dagens teknologi og moderne omsetningskanaler gir. Netthandel var da heller ikke et aktuelt tema da brukthandelsregelverket ble laget. Ved netthandel og gode dataløsninger er det mulig å dokumentere i ettertid i detalj hva som ble solgt, hvem som solgte, hvem som kjøpte og til hvilken pris. I Auksjonens tilfelle er det også mulig å følge pengestrømmen.

I høringsbrevet er en av begrunnelsene for å oppheve brukthandelsloven tilpasning til den grønne sirkulære økonomien. Et system hvor alle varer skal fraktes til lokaler forhåndsgodkjent av politiet har også en miljømessig side. Av den grunn bør slik transport søkes minimert, i alle fall når politiets mulighet til å identifisere og gjenfinne gjenstandene kan ivaretas på en annen måte, for eksempel ved elektroniske systemer.

Det fysiske systemet gir politiet mulighet til oppsporing av gjenstander ved å fysisk møte opp der hvor salgsgjenstandene befinner seg. Vi har inntrykk av at dette sjelden skjer. Derimot har Auksjonen opplevd at politiet har tatt kontakt etter tips fra brukere som har sett nettannonser. Vi går dessuten ut ifra at det er enklere for politiet å kunne gjennomgå nettannonser fra politiets lokaler før de eventuelt tar skritt for å finne den fysiske varen. Et tilleggspoeng ved nettannonser er at politiets søk da har et større geografisk nedslagsfelt.

2.2 14 dagers oppbevaringskrav

Kravet om oppbevaring av salgsgjenstanden på et bestemt sted med tilhørende 14 dagers frist, er blant annet ment å sikre politiet mulighet til å inspisere gjenstandene som skal selges. Denne muligheten kan i dag (i alle fall langt på vei) ivaretas ved at alle gjenstander er offentlig tilgjengelig på brukthandlerens nettsted med bilder og tekst, der politiet til enhver tid kan se hvilke gjenstander som ligger ute for salg. Dersom all informasjon lagres elektronisk hos brukthandleren muliggjør det dessuten kort responstid på henvendelser fra politiet.

Vi ser imidlertid at ved svært rask omsetning vil politiets inspeksjonsmuligheter begrenses, men dette kompenseres etter vårt syn ved at alle sider av omsetningen er dokumentert.

Vi mener for øvrig Ikea har et godt poeng når de foreslår "å innføre et krav om at bedrifter selv varsler om varer der det er mistanke om heleri, og holder igjen varen" slik at politiet kan "prioritere sin etterforskningskapasitet til de tilfellene der det er en spesifikk og konkret mistanke om heleri." Det har Auksjonen gjort ved flere tilfeller, og slik bidratt til å hjelpe politiet med å oppklare saker.

2.3 Generell forenkling og modernisering

En åpenbar måte å modernisere loven på er å tilrettelegge for elektroniske dokumentasjon, og - som nevnt ovenfor - tilpasse regelverket til de kontrollmulighetene dagens teknologi og moderne omsetningskanaler gir.

Hvis handel skal drives i flere politidistrikt er systemet i dag at søknad om brukthandelsløyve sendes til politimesteren der virksomheten har sitt hovedkontor. Alle berørte politimestre skal uttale seg før brukthandelsløyve gis. Det ville vært en forenkling hvis en brukthandeltillatelse som utgangspunkt gjaldt for hele landet.

Det burde uansett ses på en ordning hvor brukthandel i utgangspunktet er tillatt, mot en plikt for brukthandleren til å registrere seg og muligens redegjøre for hvordan man har innrettet sin virksomhet (særlig med tanke på identifikasjon av varer, selger og kjøper).

3 LOVENS VIRKEOMRÅDE

3.1 "Brukte og kasserte ting"

Loven gjelder handel i næring med brukte og kasserte ting. Ordet "ting" er vidt og omfatter enhver løstregjenstand av materiell art. Det skilles for eksempel ikke på salg av en jakke og en båt. Det bør vurderes om det bør være en nedre verdigrænse for hvilke "ting" som omfattes av loven.

3.2 "Handelsverksemd" og markedsplasser

Da loven kun gjelder "handelsverksemd" med brukte ting faller markedsplasser hvor brukte gjenstander omsettes i stor utstrekning utenfor loven. Vi stiller spørsmål ved om dette er en hensiktsmessig regulering med tanke på lovens formål. For eksempel driver flere aktører markedsplasser med betydelig virksomhet og stor lønnsomhet, hvor anonymitet er mulig i større grad enn ved omsetning via løyvepliktige. Det bør vurderes om det er betimelig å pålegge slike markedsplasser plikter som begrenser muligheten til å omsette ulovlige gjenstander og tiltak som bidrar til å lette oppklaring mv., blant annet en identifikasjon av kjøper og selger.

***

Med vennlig hilsen
TENDEN ADVOKATFIRMA ANS

Tor Erik Heggøy
Advokat
teh@tendenadvokat.no

